

Warszawa, 28 stycznia 2022 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.1.46.2021.HCh

Pan
XXXXX XXXXXXXX
Wójt
Gminy Chynów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadził w dniach 3-8 września 2021 r. kontrolę kompleksową w kierowanym przez Pana Urzędzie Gminy Chynów. Przedmiot kontroli obejmował realizację zadań własnych gminy dotyczących tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zakresie:

- opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrola dotyczyła okresu od 1 stycznia 2020 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń, który w dniu 28.12.2021r. wpłynął do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Gminie Chynów oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Organizację i funkcjonowanie Urzędu Gminy w Chynowie określa Statut przyjęty Uchwałą Nr V/34/03 Rady Gminy Chynów z dnia 26 marca 2003 r. w sprawie Statutu Gminy Chynów, ostatecznie zmieniony Uchwałą Nr IV/13/2019 Rady Gminy Chynów z dnia 22 stycznia 2019 r. oraz Regulamin przyjęty Zarządzeniem Nr 18/2020 Wójta Gminy Chynów z dnia 14 lutego 2020 r.

Na terenie Gminy wszelkie działania związane z realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chynowie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy po przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Uchwałą Nr IV/15/2019 Rady Gminy Chynów z dnia 22 stycznia 2019 r. przyjęty został Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 -

2023. Program opracowała Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego. Natomiast za koordynację działań związanych z opracowaniem Programu, w tym działań mających na celu diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie odpowiedzialna była Przewodnicząca, członkowie ZI (pracownicy socjalni GOPS) oraz przedstawiciel policji.

Jako główny cel Programu wskazano stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w zjawisko przemocy.

W Programie zawarto diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Chynów, określono cele szczegółowe, wskazano adresatów, realizatorów i partnerów programu oraz prognozowane efekty.

W dniu 20 marca 2012 r. Rada Gminy w Chynowie podjęła Uchwałę Nr XIII/83/2012 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

W Uchwale określono 3-letnią kadencyjność zespołu, powoływanego przez wójta w drodze zarządzenia. Pierwsze posiedzenie Zespołu zwołuje wójt, kolejne posiedzenia zwołuje przewodniczący ZI lub na wniosek ¼ członków Zespołu. Obsługę organizacyjno-techniczną ZI zapewnia GOPS w Chynowie.

Zgodnie z zapisami ww. Uchwały Zespół Interdyscyplinarny, w składzie co najmniej 1/2 członków, może powoływać grupy robocze na zasadach określonych w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny powołany został Zarządzeniem Nr 28/12 Wójta Gminy Chynów w dniu 17 kwietnia 2012 roku. W kolejnych latach, aż do dnia kontroli pomimo zapisów Uchwały Nr XIII/83/2012 z dnia 20 marca 2012 r. Rady Gminy w Chynowie, zgodnie z którą kadencja zespołu trwa 3 lata, nie został powołany na kolejną kadencję Zespół Interdyscyplinarny.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego zostali powołani przedstawiciele podmiotów stosownie do zapisów art. 9a ust. 3 pkt. 1-5 i ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, z wyjątkiem przedstawiciela organizacji pozarządowych. W dniu 24.04.2012 roku, na pierwszym posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego, wybrano przewodniczącą.

Regulamin działania Zespołu stanowi załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 28/12 Wójta Gminy Chynów z dnia 17 kwietnia 2012 roku.

W 2016 roku w skład Zespołu Wójt Gminy Chynów powołał kolejne osoby w tym przedstawiciele oświaty, pomocy społecznej i kuratora zawodowego.

Zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie członkowie zespołu interdyscyplinarnego, z wyjątkiem kuratora sądowego, zobowiązali się do zachowania poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań, składając pisemnie stosowne oświadczenia. Ponadto, oświadczenie o zachowaniu poufności złożył przedstawiciel policji, który uczestniczył w pracach Zespołu pomimo, że oficjalnie nie był powołany w jego skład.

W roku 2020 odbyły się 4 spotkania Zespołu (07.01.2020., 03.04.2020, 07.07.2020, 01.10.2020). Natomiast w 2021 roku do dnia kontroli odbyły się 3 spotkania ZI (08.01.2021, 06.04.2021, 01.07.2021).

Z posiedzeń sporządzane były protokoły z listami obecności podpisanymi przez uczestniczące w nich osoby.

Z działalności Zespołu za rok 2020, jego Przewodnicząca sporządziła sprawozdanie, które zostało przekazane Wójtowi Gminy Chynów.

Przewodnicząca Zespołu prowadzi ewidencję realizowanych procedur „Niebieskich Kart”.

Akta spraw przechowywane są w siedzibie Ośrodka w zamkniętej na klucz szafie, w pokoju Kierownika. Dostęp do szafy ma Przewodnicząca ZI oraz upoważnieni członkowie Zespołu .

Podczas kontroli analizie poddano 10procedur przeprowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny procedur „Niebieska Karta”.

Podczas kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chynowie nie wpisano zadań świadczących o realizowaniu przez Ośrodek zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, nie znalazły się w nim zapisy, dotyczące przyporządkowania zadań wynikających z realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. W Regulaminie organizacyjnym GOPS nie powinien znaleźć się zapis dotyczący realizowanych przez Zespół Interdyscyplinarny zadań, ponieważ nie znajduje się on w strukturach Ośrodka i zgodnie z art. 9a ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest powoływany przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.
3. W Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2023 cele operacyjne oraz działania sformułowano w sposób ogólny. Nie wskazano instytucji osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań. Nie określono terminu ich realizacji wskazując jedynie jako termin realizacji okres obowiązywania Programu tj. od stycznia 2019 roku do grudnia 2023 r. W Programie nie wskazano także osób odpowiedzialnych za realizację określonych zadań a jedynie ogólnie wskazano przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz rodzin i osób dotkniętych przemocą. Nie określono wskaźników oraz efektów podejmowanych działań ani sposobu ich monitorowania.
4. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Chynów nie zawierał zapisów dotyczących obowiązku sporządzania sprawozdania z realizacji Programu. Od 2019 roku do dnia kontroli nie zostało sporządzone żadne sprawozdanie z realizacji Programu.
5. Uchwale Nr XIII/83/2012. Rady Gminy w Chynowie z dnia 20 marca 2012 r w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Chynowie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania określono 3-letnią kadencyjność Zespołu, który powołuje wójt w drodze zarządzenia. Pierwszy Zespół Interdyscyplinarny powołany został Zarządzeniem Nr 28/12 Wójta Gminy Chynów w dniu 17 kwietnia 2012 roku.
W kolejnych latach, aż do dnia kontroli, pomimo zapisów ww. Uchwały nie zostały powołane na kolejne kadencje Zespoły Interdyscyplinarne.
6. W skład Zespołu nie powołano przedstawiciela organizacji pozarządowej, co jest niezgodne z art. 9a ust.3 pkt.6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Tym samym nie zostało

podpisane porozumienie o współpracy z organizacją pozarządową, stosownie do zapisów art. 9a ust. 8 ww. ustawy.

7. Wójt Gminy Chynów podpisał Porozumienia o współpracy w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego nie z instytucjami, których przedstawiciele zostali powołani do ZI, a z osobami powołanymi do ZI, co jest niezgodne z art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
8. Kurator sądowy powołany w skład ZI nie podpisał oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie co jest niezgodne z art. 9c ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
9. Oświadczenie o zachowaniu poufności podpisał przedstawiciel policji, który uczestniczył w pracach Zespołu i grup roboczych oraz realizował ich zadania pomimo, że nie był oficjalnie powołany do składu Zespołu o czym mówi art. 9a ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
10. W analizowanych przypadkach stwierdzono, że w posiedzeniach ZI uczestniczyli, a w grupach roboczych podejmowali zadania jedynie przedstawiciele GOPS w Chynowie, przedstawiciel GKRPA oraz przedstawiciel policji.
11. W jednym przypadku nie wpisano daty przekazania „Niebieskiej Karty – A” a w dwóch przypadkach nie stwierdzono przekazania „NK-B” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
12. Z reguły w „NK- C” zawarte były zapisy dotyczące planowanych działań dla przedstawicieli GKRPA, pomocy społecznej i Policji, które jako jedyne były zaangażowane w realizację procedury. Jednak rozpisane działania dla w/w przedstawicieli w 3 przypadkach nie zawierały harmonogramu planowanych działań.
13. W 3 przypadkach w skład grupy roboczej nie powołano przedstawiciela oświaty, pomimo, że w rodzinach, w których było podejrzenie występowania przemocy domowej były małoletnie dzieci. Tylko przedstawiciele pomocy społecznej, GKRPA oraz Policji byli zaangażowani w realizację procedury, mimo że skład rodziny i jej potrzeby wskazywały na konieczność podejmowania działań przez przedstawicieli innych instytucji.
14. W żadnym przypadku nie stwierdzono protokołów z posiedzeń grup roboczych, na których została sporządzona „NK-C”.
15. Zgodnie z oświadczeniem Przewodniczącej ZI osoby doświadczające przemocy w rodzinie i osoby stosujące przemoc w rodzinie, na spotkania z grupą roboczą w zależności od sytuacji, były zapraszane lub wzywane telefonicznie, co jednak nie zostało udokumentowane w aktach skontrolowanych spraw.
16. W 9 na 10 skontrolowanych akt sprawy nie stwierdzono formularza „Niebieska Karta – D”.
17. W skontrolowanych przypadkach zakończenie procedury następowało poprzez sporządzenie protokołu podpisanego przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego, z treści którego nie wynikało jednoznacznie, że plan pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodziny został zrealizowany. Także nie wskazano jednoznacznie przepisu, na podstawie którego zakończono procedurę

powołując się jednocześnie na § 18 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

18. W 1 przypadku ostatnia informacja dot. sytuacji rodziny datowana jest na dn. 14.05.2020 r. a w aktach sprawy nie stwierdzono informacji dot. sytuacji w rodzinie w późniejszym okresie.
19. Z dokumentów zgromadzonych w aktach spraw nie wynika, że o zakończeniu procedury powiadomione zostały podmioty w niej uczestniczące, stosownie do § 18 ust. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty".
20. We wszystkich przypadkach grupy robocze zostały utworzone przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego, co jest niezgodne z zapisami art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pana o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. W Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zawrzeć terminy realizacji poszczególnych zadań, zwłaszcza monitoringu i ewaluacji. Rozpisując działania zawarte w Programie należy przypisywać je konkretnym podmiotom realizującym to działanie oraz określać terminy ich realizacji. Jasno określić, kto powinien dokonywać monitoringu, w jakim odstępie czasu. W przewidywanych efektach podejmowanych działań należy podać wskaźniki tych działań. Formułować bardziej szczegółowo cele operacyjne i działania oraz sporządzać sprawozdania z realizacji Programu.
2. Stosownie do zapisów Uchwały Nr XIII/83/2012 Rada Gminy w Chynowie z dnia 20 marca 2012 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Chynowie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania przestrzegać kadencyjności Zespołu, który powinien być powoływany co 3 lata w drodze zarządzenia Pana Wójta.
3. Niezwłocznie podpisać porozumienie o współpracy w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego z organizacją pozarządową, co wynika z art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niezwłocznie powołać w skład Zespołu przedstawiciela organizacji pozarządowej, co wynika z art. 9a ust 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
4. Zgodnie z art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie porozumienia o współpracy w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego podpisać z instytucjami, których przedstawiciele zostali powołani w skład ZI.
5. Oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych, przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, podpisywać ze wszystkimi członkami powołanymi w skład ZI zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy.

6. Zapewnić wykonywanie zadań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych przez powołanych w ich skład przedstawicieli instytucji, o czym mowa w art. 9a ust. 2 i 10 ustawy.
7. Zobowiązać członków zespołu interdyscyplinarnego do uczestnictwa w jego posiedzeniach i do aktywnego udziału w jego pracach, stosownie do postanowień art. 9a ust. 13 ustawy co należy także do ich obowiązków służbowych.
8. Rzetelnie dokumentować działania podejmowane w ramach realizowania działań wynikających z przepisów ustawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
9. Działania dla przedstawicieli instytucji zaangażowanych w realizację procedury „NK- C” rozpisywać z uwzględnieniem harmonogramu planowanych działań.
10. Tworzyć grupy robocze zgodnie z kompetencjami wynikającymi z art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a skład tworzonych grup roboczych każdorazowo dostosowywać do sytuacji i potrzeb rodziny.
11. Z posiedzeń grup roboczych każdorazowo sporządzać protokoły oraz rzetelnie dokumentować działania prowadzone w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
12. Stosownie do § 8ust. 6 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” w każdym przypadku wypełniać formularz „NK-D” w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.
13. Zakończając procedurę „NK” należy wykazać, że zgodnie z §18ust. 1 lub ust.2 ustała przemoc w rodzinie oraz został zrealizowany indywidualny plan pomocy lub brak jest zasadności podejmowania dalszych działań. Kończąc procedurę „Niebieskie Karty” należy wskazać konkretną przesłankę jej zakończenia tj. § 18 ust. 1 lub § 18 ust. 2 rozporządzenia.
14. W każdym przypadku wszczęcie procedury wymaga stałego monitorowania sytuacji rodziny, realizacji procedur oraz jej zakończenia zgodnie z § 18 ust.1 i 2 rozporządzenia.
15. O zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” w danej rodzinie powiadamiać wszystkie podmioty biorące udział w jej realizacji, co wynika z § 18ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
16. . Tworzyć grupy robocze zgodnie z kompetencjami wynikającymi z art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
17. Dokonać przez GOPS zmian w Regulaminie organizacyjnym w zakresie usunięcia ze struktury Ośrodka Zespołu Interdyscyplinarnego.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pan – jako Wójt Gminy Chynów oraz XXXXXXXXXXXXXXX - przewodnicząca zespołu interdyscyplinarnego. Przyczyną nieprawidłowości była niewystarczająca znajomość przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy i rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” oraz brak z Pana strony nadzoru nad realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w gminie.

Jednocześnie zobowiązuję Pana do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł

Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Kinga Jura
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej